

Liikenneturvallisuusstrategian tie- ja rautatieliikenteen työryhmän kokous

Osallistujat:

Immonen Elina (puheenjohtaja)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Rekola Maija (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Kolinen Laura (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Vauhkonen Veikko (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Lehtilä Olli (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Karhunen Mikko (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Rönkä Maija (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Aarnikko Heljä	Tampereen kaupunki
Airaksinen Noora	Sitowise
Frantsi Juha	VR-Yhtymä Oy
Herrala Ari	Suomen kuljetus ja logistiikka ry
Hietaranta Juhana	Helsingin kaupungin liikennelaitos
Jussila Kati	Valtiovarainministeriö
Kallio Heikki	Poliisihallitus
Kelkka Marko	Uudenmaan ELY-keskus
Kempainen Hanna	Kuntaliitto
Kielinen Jari	Suomen motoristit ry
Kiviniemi Jukka	Autokoululiitto
Koistinen Matti	Pyöräliitto
Laiterä Veera	Helsingin seudun liikenne
Murto Risto	Väylävirasto
Mäkelä Kaisa	Ympäristöministeriö
Mäkilä Mika	Linja-autoliitto
Nykänen Jussi	ITM Finland Oy
Ojala Katja	Tier
Parkkari Inkeri	Liikenne- ja viestintävirasto
Parkkari Kalle	Onnettomuustietoinstituutti
Rissa Pekka	Autoalan keskusliitto
Räinä Saija	Oulun kaupunki
Saari Risto	LVM
Saksanen Riitta	Invalidiliitto ry
Salenius Salla	Onnettomuustietoinstituutti
Sihvola Harri	MIELI Suomen Mielenterveys ry
Sillanpää Marko	Liikenne- ja viestintävirasto
Soininen Minna	Paikallisliikenneliitto ry
Starck Mari	Liikenne- ja viestintäministeriö
Sylberg Juha	Näkövammaisten liitto ry
Thompson Liisa-Maija	Suomen tieyhdistys
Tolvanen Jukka	Autoliitto
Valtonen Juha	Liikenneturva
Varjonen Jyrki	Suomen Liikennelääketieteen yhdistys
Vuorisalo Irene	Eläkeliiitto

Id Versionumero

1. Tervetulosanat ja työskentelymetodin esittely

Puheenjohtaja Immonen avasi kokouksen ja toivotti työryhmän jäsenet tervetulleiksi. Hän kertoi, että koronaepidemiasta ja Liikenneturvallisuusstrategian kokousten keskeytymisestä huolimatta, ministeriössä on tehty kevään ja kesän aikana laajasti strategian valmistelu- ja taustatyötä. Vaikka tämä kokous ja syksyn tulevat kokoukset järjestetään verkkokokouksina, Immonen muistutti, että ministeriössä halutaan pitää kiinni siitä strategian lähtökohdasta, että strategian toimenpiteet nousevat aidosti aktiivisesta työryhmätyöskentelystä. Immonen toivoi, että Rambollin kanssa yhteistyössä toteuttavat verkkokokoukset antavat interaktiiviset työkalut ja erinomaiset valmiudet työskennellä liikenneturvallisuuden parissa.

Immonen pohjusti lyhyesti kokouksessa käsiteltäviä teemoja ja kokouksen painotusta nimenomaan tieliikenteeseen. Kokouksen teemana oli asenteet, osaaminen ja kyvykkyys sekä sosiaaliset tekijät.

Lisäksi alkuun Rambollin Aino Mensonen esitteli työskentelymetodin sekä ohjeisti tarkemmin Teams-kokouksen kulusta sekä Mural-alustojen käyttämisestä. Kokouksen aiheiksi oli valittu mikroliikenne, ikääntyneet tieliikenteessä, nuoret autoilijat ja vakavat loukkaantumiset. Jokaista aihetta tultaisiin pohjustamaan asiantuntijan esityksellä, jonka jälkeen työskentelymetodin mukaiset pienryhmät tulisivat keskustelemaan aiheesta. Lopuksi jokaisen pienryhmän saavuttamat loppupäätelmät tultaisiin esittelemään yhteisesti.

2. Mikroliikenne

Katja Ojala Tier:stä pohjusti esityksellään mikroliikenteen ilmiötä ja siihen liittyviä turvallisuusongelmia. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin muun muassa mikroliikenteen turvallisuuden tavoitetilasta, turvallisuusongelmista sekä siitä, mitä toimia ehdotetaan turvallisuuden parantamiseksi. Yhteiseksi tavoitetilaksi nousi muun muassa se, että mikroliikenne on turvallinen ja joustava osa kaupunkiliikennettä. Lisäksi tavoitteeksi ehdotettiin sitä, että mikroliikenteen käyttäjät osaavat keskeiset säännöt ja noudattavat niitä. Turvallisuustilannetta ja sen kehitystä on voitava seurata ajantasaisten tilastojen perusteella.

Turvallisuusongelmina nähtiin etenkin alkoholin käyttö, liian suuret tilannenopeudet, kypärän puuttuminen sekä piittaamaton käyttäytyminen.

Pienryhmissä toimenpiteiksi ehdotettiin muun muassa valistuksen lisäämistä ja koulutusmateriaalin tuottamista.

3. Ikääntyneet tieliikenteessä

Suomen Liikennelääketieteen yhdistyksestä Jyrki Varjonen piti esityksen ikääntyneistä tieliikenteessä. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin siitä, mitä turvallisuusongelmia liittyy ikääntyneisiin kuljettajiin, mikä olisi turvallisuuden tavoitetila tässä ryhmässä sekä siitä, mitä toimia ehdotetaan turvallisuuden parantamiseksi.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Ongelmina todettiin muun ohella se, että ikääntyneen ajokyvyn arviointi on haasteellista ja vaikeaa sekä lääkäreille että kuljettajalle itselleen. Ajokortista luopumista tulisi tukea esimerkiksi takaamalla toimivat vaihtoehtoiset kulkumuodot.

Tavoitteena tulisi olla se, että ikääntyneiden liikkumisenvapaus säilyisi liikenneturvallisuudesta tinkimättä. Tavoitteena olisi ikääntyneiden tukeminen ajokortista luovuttaessa.

Toimenpiteiksi turvallisuuden edistämiseksi ehdotettiin muun ohella lääkäreiden ajoterveysohjeen jatkuva kehittämistä sekä yhteistyön selkiyttämistä eri viranomaisten välillä. Onnettomuuksien määriä sekä ajokorttien määriä tulisi seurata ja mitata.

4. Nuoret autoilijat

Poliisihallituksen edustaja Mika Sutela pohjusti esityksellään ongelmakohtia liittyen nuorten liikennekäyttäytymiseen. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin tavoitetilasta ja turvallisuusongelmista. Lisäksi pohdittiin toimenpiteitä turvallisuuden edistämiseksi sekä toimenpiteistä vastaavista tahoista.

Selkeänä tavoitteena nousi esiin se, että nuorten liikenneonnettomuudet laskisivat nykyisestä. Tavoitteena olisi vaikuttaa nuorten asenteisiin ja siten vähentää nuorten riskikäyttäytymistä. Todettiin kuitenkin, että myös muut nuoret, kuin ”riskikuljettajat” tulisi huomioida liikenteessä paremmin.

Ongelmina nuorten autoilijoiden keskuudessa nähtiin etenkin päihteiden käyttö sekä ylinopeudet ja riskikäyttäytyminen. Lisäksi vanhojen ajoneuvojen käyttäminen nuorten keskuudessa nähtiin turvallisuusriskinä.

Pienryhmien mukaan nuorten päihde- ja mielenterveystyötä tulisi tukea enemmän. Lisäksi valistus- ja kampanjointityötä tulisi tehostaa. Pienryhmissä ehdotettiin lisäksi alkoholukkojen sekä valvonnan lisäämistä.

Turvallisuustyössä tulisi olla mukana useita eri tahoja kuten poliisi, koulut, autokoulut ja nuorten vanhemmat. Turvallisuuden edistymistä tulisi mitata nuorille suunnatuilla asennekyselyillä sekä seuraamalla nuorten liikenneonnettomuuksien sekä –rikkomusten määriä.

5. Vakavat loukkaantumiset

Salla Salenius Onnettomuustietoinstituutista piti esityksen vakavista loukkaantumisista ja niiden tilastoinnista. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin vakavien loukkaantumisien tilastoinnin ongelmista. Tavoitteeksi pienryhmissä nousi se, että onnettomuustilastot olisivat mahdollisimman ajantasaisia ja, että tietojen vaihtaminen viranomaisten välillä olisi sujuvaa.

Tapahtuneiden onnettomuuksien ja vammautumisten juurisyytä tulisi tutkia ja analysoida tarkemmin. Ongelmina vakavissa loukkaantumisissa nähtiin myös ylinopeudet, päihteet ja riskikäyttäytyminen. Onnettomuuksia tapahtuu etenkin pyöräilijöiden sekä moottoripyöräilijöiden keskuudessa, mutta juuri näiden osalta tilastoissa esiintyy puutteita.

Tilastoinnin kehittämisessä tulisi olla mukana muiden ohella Tilastokeskus sekä vakuutusyhtiöt.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

6. Seuraava kokous

Puheenjohtaja Immonen kiitti osallistujia aktiivisesta keskustelusta. Tie- ja rautatieliikenteen työryhmän seuraava verkkokokous pidetään perjantaina 2.10 klo 12-15 Teamsissä.

Pienryhmien kokoonpanot:

Ryhmä 1: Marko Sillanpää / Liikenne- ja viestintävirasto, Kati Jussila / Valtiovarainministeriö, Juhana Hietaranta / Helsingin kaupungin liikennelaitos, Noora Airaksinen / Sitowise Oy, Katja Ojala / Tier, Juha Sylberg / Näkövammaisten liitto ry, Olli Lehtilä / Liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 2: Inkeri Parkkari / Liikenne- ja viestintävirasto, Kaisa Mäkelä / Ympäristöministeriö, Heljä Aarnikko / Tampereen kaupunki, Harri Sihvola / MIELI Suomen Mielenterveys ry, Mika Mäkilä / MIELI Suomen Mielenterveys ry, Pekka Rissa / Autoalan keskusliitto, Mikko Karhunen / Liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 3: Risto Murto / Väylävirasto, Heikki Kallio / Poliisihallitus, Saija Räinen / Oulun kaupunki, Jukka Tolvanen / Autoliitto, Jukka kiviniemi / Autokoululiitto, Juha Frantsi / VR-Yhtymä Oy, Veikko Vauhkonen / Liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 4: Jussi Nykänen / ITM Finland Oy, Kalle Parkkari / Onnettomuustietoinstituutti, Hanna Kempainen / Kuntaliitto, Matti Koistinen / Pyöräliitto, Riitta Saksanen / Invalidiliitto ry, Jyrki Varjonen / Suomen Liikennelääketieteen yhdistys, Maija Rönkä / Liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 5: Mari Starck / Liikenne- ja viestintäministeriö, Juha Valtonen / Liikenneturva, Marko Kelkka / Uudenmaan ELY-keskus, Veera Laiterä / Helsingin seudun liikenne, Irene Vuorisalo / Eläkeliitto, Minna Soininen / Paikallisliikenneliitto ry, Maija Rekola / Liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 6: Risto Saari / Liikenne- ja viestintäministeriö, Liisa-Maija Thompson / Suomen tieyhdistys, Salla Salenius / Onnettomuustietoinstituutti, Ari Herrala / Suomen kuljetus ja logistiikka ry, Jari Kielinen / Suomen motoristit ry, Laura Kolinen / Liikenne- ja viestintäministeriö

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--